

sga jih kakih, 'bil je po § 65 k. z. obsojen na 9 mesece v zaporu. Nastopiti pa mora ka-

Italijski vojniki, ki so bili poslani na bojišče, da bi jih odpravili. Italijanci so bili poslani na bojišče, da bi jih odpravili.

Moža ubila.

Dunaj, januarja. Pred tukajšnjim vojaškim sodiščem je bila obsojena na 6 let težke ječe 31 let stara Marija Wanko, ker je ponoči svojega moža z nožem zabodla, tako da je vsled prizadetih ran umrl. Njen mož Rihard Wanko se je z njo poročil pred 10. leti in imel z njo tri otroke. Pravega sporazumljenja pa ni bilo v zakonu. Mož je bil lahkomišel, dostikrat brez zaslužka in poleg tega hudo ljubosumen. Žena pa je imela hudi jeziček in je delala možu za vsako malenkost hrupne prizore. Začetkom mobilizacije je prišel Wanko kot feldvebel k vojakom in je služboval na Dunaju. Od tedaj so postali prepri med njim in njegovo ženo posebno pogosti. Žena se je pritoževala, da je mož malo doma, mož pa je bil vedno ljubosumen. Dne 3. avgusta p. l. sta bila zakonska v neki gostilni, z njima pa tudi neki četovodja. Wanko je tega vojaka dolžil, da ga hoče pri svoji ženi izpodriniti. Ko sta on in žena prišla domov, sta se takoj skregala. Konečno ga je žena napadla. Nastal je pretep, v katerem je žena moža z nožem napadla in zaklala do smrti. Zato je bila, kakor zgoraj omenjeno, obsojena.

Razno.

Cenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V preteklem letu, kakor že prej je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bodo imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Srebrna poroka. Te dni praznoval je v Ptujju mestni straževodja g. Franc Marinž svojo soprogo Ano srebrno poroko. Čestitamo!

Veselje in navdušenje nad zadnjimi zmagami naših junaških armad, zlasti nad padcem Lovčena, Cetinja in končno nad sramotno kapitulacijo Črnogorske je bilo splošno. V Ptujju in drugih mestih Spodnje Štajerske so bile takoj razobešene zastave v avstrijskih, nemških, ogrskih, štajerskih in mestnih barvah. V nekaterih mestih se je tudi priredilo bakljade z godbo. Ko smo v izloženem oknu „Štajerca“ razobesili zmagoviti telegram, zbrala se je tam takoj velika množica, ki je burno veselo vest pozdravljala. Patrijotični čut našega prebivalstva in zlasti naših „štajercijanskih“ somišljenikov se je zopet pokazal. Zdaj pa tudi mora vsakdo videti, da je bila politika „Štajerca“ vedno pravična, pravilna in poštena; bila je ravno vedno in povsod avstrijska in štajerska. Ta načela pa hočemo tudi v bodoče zagovarjati!

Nova naredba o moki. Izšla je nova ministrska naredba, ki preminja dosedaj veljavne določbe o vporabi žita in mlinških izdelkov. Nova naredba določa, da kmetovalci za se in za osebe svojega gospodinjstva ne smejo več porabljati po 400 gramov v žita na dan, ampak samo še 300 gramov. Nadalje določa naredba, da smejo osebe, ki se vedno prehranjujejo v gostilnah, dobivati odslej samo kruh in ne več moke ter bodo dobivala nakazila samo za kruh. S tem se hoče preprečiti, da bi se z nakazali, ki takim osebam ostajajo, kupovala moka. Da bi se osebe, ki rabijo manj kruha, kakor ga smejo dobivati, ne mogle zbirati moke, je deželnim političnim oblastvom naročeno, urediti izkaze o porabi kruha in moke tako, da se ne bo dobivalo več kakor en kilogram za osebo na 14 dni. Izjemo smejo politična oblastva dovoliti le tam, kjer je dovoljeno, da smejo peki peči kruh, čigar testo so pripravile druge osebe.

Nakupovanje kovinaste posode. Kakor je znano, je rok za oddajo kovinaste posode podaljšan do zadnjega t. m. Stranke se opozarjajo posebno na to ugodnost, da se dolžnostna posoda za vojne namene pri prostovoljni prodaji dražje plačuje kakor pa potom revizije. Za nadomestilno posodo so maksimalne cene.

Surovi sladkor kot krmilo. Centrala za krmila opozarja posestnike živine, da se naj letos založe tudi s primernimi množinami surovega sladkorja, ki je vsled pomanjkanja drugih krmil posebnega pomena. Posestniki živine v mestih naj prijavijo za celo leto potrebno množino surovega sladkorja pri občinskih uradih, oni z dežele pa pri kmetijskih podružnicah ali kmetijskih družbah, in sicer najpozneje do 1. februarja.

Vojna pošta. Pošiljanje poštnih paketov je vstavljeno za sledeče vojnopoštne urade: 16, 34 45, 46 95, 170, 190, 211, 233, 308 in 317.

Črne koze. Dne 1. januarja je bilo v Galiciji na črnih kozah bolanih 112 oseb, 1 oseba pa na Češkem. Od 2. do 8. januarja je zbolelo za kozami 1085 oseb v Galiciji in 33 oseb v Bukovini. Drugod je zbolelo 112 oseb, in sicer na Dunaju 6, v Sitzendorfu 1, v Gradcu 2, v Mariboru 33, v Ptujju 1, v Celovcu 2; večjidel so bili to tujci. — Priporočati je vedno in vedno največjo pažnjo glede te grozovite bolezni. Vsak sumljivi slučaj se mora takoj naznati. Snažnost v občevanju pa je prva dolžnost.

V Celju se čuti vsled pomanjkanja premoga tudi pomanjkanje plina. Mestna občina je po-

rabo plina vsled tega tako uredila, da dobi vsaka stranka za stanovanje polovico tiste množine na mesec, katero je prejela odgovarjajoči mesec lanskega leta. Ako bi porabila katera stranka več plina, zadobi prihodnji mesec toliko manj.

Nezgoda. Iz Doberne se poroča, da je oskrbnik tamošnje graščine gosp. Guzej padel tako nesrečno iz voza, da si je zlomil roko in dobil notranje poškodbe. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico.

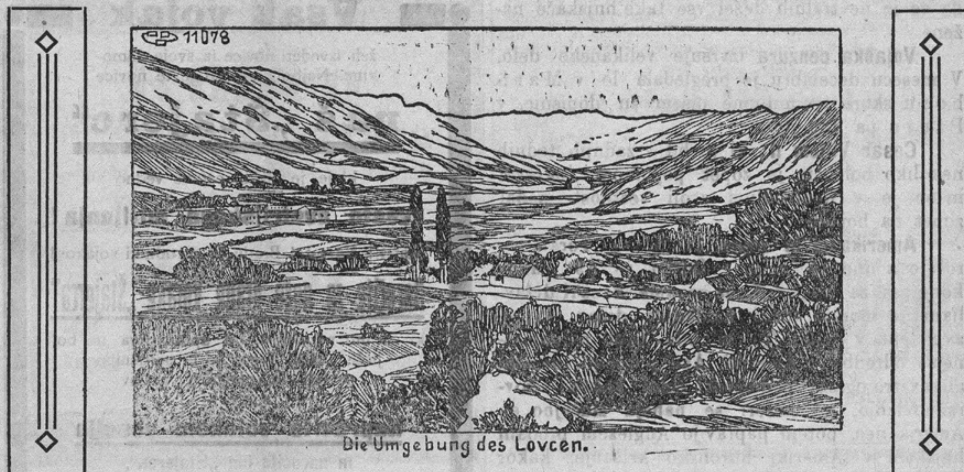
Zopet oficir. Leta 1912 je bivši madžarski poslanec Kovacs v ogrskem državnem zboru napravil revolverski napad na ministra grofa Tisza. Tedaj je bil obsojen in je izgubil oficirsko šaržo. Kovacs je začetkom vojne vstopil prostovoljno kot infanterist v armado in je bil zdaj za svojo hrabrost imenovan za lajtnanta. Tako je postal zopet oficir.

Koliko žita se sme porabiti na kmetih. Ministrska naredba z dne 15. januarja pravi: Podjetniki kmetijskih obratov morajo za se in svojece v njihovem gospodarstvu, kakor tudi za delavce in nastavlence, katerim gre prosta hrana ali krušno žito ali mlevski izdelki kot plačilo, od zaseženih zalog žita in moke porabiti množino, ki za eno osebo dnevno ne presega 300 g žita ali iz te množine žita izdelano moko. Za osebe, ki težko delajo, če tudi spadajo med zgorajšnje osebe, se določijo dnevna množina ali 300 g moke ali 366 g žita.

Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. C. in kr. vojno ministrstvo nabavi meseca januarja 1916 naslednje predmete: vojaško sukno in uniforme, jezdne priprave za častnike, svetilke, česala, vložke za čevlje iz klobučevine, vrvi, ovratne rute. Ponudbe s potrebnimi vzorci je čimprej poslati c. in kr. vojnemu ministrstvu, oddelek 13. Ponudbe morajo vsebovati vse, kar je glede kakovosti dobavnih predmetov, cene, dobavne množine in dobavnega časa potrebno. Ponudbe je kolkovati s kolkom za 1 krono, vezane niso na posebno obliko. Interesente opozarjamo, da se dobivajo za vlaganje ofert posebne tiskovine (Form. Lag. Nr. 909), sicer po 8 vin. komad (naslov: Überreutersche Buchdruckerei M. Salzer, Dunaj, IX., Pelikangasse 1). Ker ti formulirji olajšujejo vlaganje ponudb, so jako priporočljivi.

Nevihte. Na Nizozemskem so vsled grozovitih viharjev v Severnem morju nastale velike poplave. Prebivalstvo je moralo bežati iz celih okrajev in je odgnalo živino seboj. Voda še

Okolica Lovčena.

V zadnji številki že smo poročali, da so hrabre naše čete zavzele „nepremagljivo“ črno gorsko obmejno goro Lovčen. Prinašamo danes zanimivo sliko iz okolice Lovčena.

Proti pečenju pogač

se je v zadnjem času mnogo nastopalo. Po strokovnjaškem naziranju je pa ravno sedaj, ko je za glavo prebivalstva

določena le omejena množina moke, izdelovanje enakostavnih, na sladkorju bogatih pogač priporočati, ker je sladkor, ki ga imamo v obilici, ne samo najboljšje nadomestilo za pomanjkujočo mast v izreji, marveč je z ozirom na redilno vrednost celo cenejši nego fina moka. Pečite torej pogače po

dr. Oetkerjevih receptih, dajte nadalje svojim otrokom vsak dan take redilne in delikatne puddinge iz dr. Oetkerjevega pudding-praška z mlekom in sladkorjem. Recepti za vojne močnate jedi in pekarije zastonj po dr. A. Oetker'ju, Baden pri Dunaju, fabrika redilnih sredstev.

vedno narašča in se je zlasti bati, da preplavlja tudi mesto Emden. Skupina otokov „Marken“ je vsa preplavljena. Šestnajst ljudi je utonilo in skoraj vse ladje ribičev so uničene.

Obsojeni špijon. V Lipsku bil je zaradi špijonaže obsojeni danski trgovec Franc Frondsen iz Kodanja na 12 let težke ječe.

Velikanski požar. Te dni je izbruhnil v Bergenu velikanski požar, ki je uničil 20 skupin poslopij. Največ je trpel trgovski del mesta. Večina magacinov kolonialnega blaga je zgorelo. Škodo cenijo na 50 milijonov kron. Tako velikanskega požara še nikdar ni bilo na Norveškem.

Rop na železnici. Juvelir Emanuel Maierhof iz Budimpešte je naznanil policiji, da mu je bilo v železniškem vagonu na potovanju iz Budimpešte v veliki Varaždin ukradenih dragocenosti za 80.000 kron. Maierhof se je peljal ponoči in je imel dragocenosti v kovčegu, ki si ga je, zavitega v plašč, položil pod glavo. Bržkone je tat juvelirja omamila s kloroformom in mu potem odnesel kovčeg z dragocenostmi.

Za bolgarski Rdeči križ. Nemški učenjak in zdravnik pr. Eiselsberg, ki je operiral in ozdravil nevarno obolelega grškega kralja, dobil je kot plačilo 50.000 frankov. To veliko svoto podelil je zdravnik bolgarskemu Rdečemu križu.

Na polju časti padel je dne 14. decembra 1915 v starosti 25 let vrla mladenič Franc Bračič, sin dolgoletnega našega odjemalca in somisljenika posestnika g. Jožefa Bračiča v Janževi vasi. Padel je kot hrabri sin svoje domovine v boju zoper italijanskega izdajalca. Globoko žalujočim starišem izrekamo svoje iskreno sožalje. Pokojnemu junaku pa je ohranjen častni spomin.

Dvojni poskušeni samomor. V Gradcu sta se poskusila zastrupiti 36 letni trgovski sotrudenik Julij Wagner, ki služi zdaj pri vojaki, in njegova ljubica Marija Strupka. Oba sta se težko poškodovala in so ju odpeljali v bolnišnico.

V Bolgariji je sklenila vlada uvesti gregorjanski koledar namesto doslej običajnega pravoslavnega koledarja.

Izgnan časnikan. Švicarske oblasti so izgnale korespondenta milanskega lista „Corriere della sera“ Franca Caburi iz Švice in sicer zaradi njegovih člankov. Caburi je bil pred izbruhom vojne dunajski korespondent omenjenega lista ter sotrudenik tržaškega „Piccola“ za zunanje zadeve. Baje je italijanska vlada proti njegovemu izgonu protestirala. Treba pa bi bilo, da se iz nevtralnih dežel vse take hujšakače nazine

Vojška cenzura izvršuje velikansko delo. V mesecu decembru je pregledala le v Mariboru skoro tri milijone pisem in dopisnic, v Ptujju pa 339.000.

Cesar Viljem II, ki je bil v zadnjih tednih nekoliko bolehen, je zopet popolnoma okreval in se je v neutrudljivi svoji vestnosti podal zopet na bojišče.

Amerikanci in vojna. Iz Novega Yorka poročajo z dne 15. t. m.: Doslej je 49 članov kongresa za prepoved, da se ameriški državljani ne morejo voziti na ladjah držav, ki so zapletene v vojno. To bi bila tudi najpomembnejša odredba v Ameriki. Ako potopijo nemški ali avstro-ogrski podmorski čolni kakšno sovražno ladjo, na kateri se nahaja slučajno en Amerikanec, potem napravijo Angležem prodani hujšakači v Ameriki burbonsko kričanje, kakor da bi se Ameriki bogve kakšna krivica zgodila. V resnici je pa Amerika s svojimi milijonarskimi oederhi najbolj kriva, da se vojna tako dolgo ne konča. Brez ameriškega vojnega materijala bi bili naši sovražniki že davno premagani.

Izdelovanje enotne vrste surovega masla. Najvišje cene za surovo maslo in zaplenjenje surovega masla. Z namest. ukazom z dne 4. decembra 1915, dež. zak. štev. 93, je odredilo namestništvo, da se sme vse v kronovini Štajerski dobljeno surovo maslo razpečavati samo v eni vrsti pod imenom „Štajersko surovo maslo“ in da morejo torej v bodoče odpasti sedaj običajne vrste in oznamenila (kakor surovo maslo za kuhno, namizno surovo maslo, surovo maslo za pojedine, čajno surovo maslo). Za to

štajersko surovo maslo se določijo za nadrobno prodajo v Gradcu najvišja cena po 5 K 40 v od prodajališča na drobne prodaje in velja ta cena samo za surovo maslo v brezhipno svežem stanju.

Zo ostale politične okraje morajo določiti najvišje cene in jih javno razglasiti politične okrajne oblasti v imenu namestništva. Te najvišje cene je določiti z ozirom na gospodarske razmere v okraju in praviloma ne smejo prekorajčiti 5 K. Določitev višjih cen je podvržena odebrenju namestništva. Te določitve cen pa ne veljajo za surovo maslo, ki se uvažajo od zunaj (torej iz drugih kronovin ali iz nevtralnega inozemstva) na Štajersko. Vendar se more to vnanje surovo maslo spravljati v promet v posebnih ovojih, na katere je navesti trdiko tuzemskega prodajalca in deželo, od kot je; prodajalci takega vnanjega surovega masla so dolžni shranjevati fakture o dobavi tega surovega masla posebej ločeno od drugih faktor in dovoliti primerno legitimiranim oblastvenim kontrolnim organom vsak čas vpogled v te fakture.

Producenti so dolžni oddajati surovo maslo prekupcu po tako nizki ceni, da se je trgovcu mogoče držati najvišjih cen; za ta slučaj določijo namestništvo ceno za producente med približno 4 do 5 kron za kg do proizvajališča kot primerno in bi se morale višje zahteve cen zasledovati kod navijanje cen.

Namestništvo si je pridržalo v posebnih izjemnih slučajih dovoliti posameznim izdelovalcem surovega masla tudi na Štajerskem izdelovanje in razpečavanje posebnih vrst surovega masla, v katerih slučajih more tudi namestništvo določiti posebne prodajne cene; te pa smejo prekorajčiti ceno nadrobne prodaje navadnega surovega masla k večjemu za 1 K; brez posebne dovoljenja namestništva ne sme nihče prodajati takega dražjega surovega masla.

Dalje je zahtevalo tudi namestništvo na podlagi § 4—7 c. ces. ukaza z dne 7. avgusta 1915, drž. zak. štev. 228, da se vse pridelano surovo maslo dežele štajerske, kolikor ne služi za lastno porabo izdelovalcev ali za vojaško upravo zlasti za vojaške zdravstvene zavode in za zavode prostovoljnega sanit. oskrbe, za pokritje deželne potrebe zapleni in sočasno odredilo, da se sme razpošiljati surovo maslo v kraje izven Štajerske po pošti, po železnici le samo s prajemnim potrdilom (prejemalnico) deželnega kulturnega inšpektorata.

Razpošiljanje v deželi ni podvrženo nikaki omejitvi.

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnitva na bojišče pošlje. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite volakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Gospodarske.

Red s knjigovodstvom in vpisovanjem.

Že v mirovnih časih so vsi pametni poljedelci že davno spoznali veliko vrednost rednega knjigovodstva in rednega in natančnega zapisovanja vseh najvažnejših dogodkov v poljedelskem obratu in v tem spoznanju uvedli ali nameravali vpeljati knjigovodstvo, ki je pripravo za obrat.

Kratki, pa vkljub temu natančni zapiski važnih dogodkov so lahko največje važnosti za gospodarstvo in za rodbino posebno v takih poljedelskih obratih, od katerih stoji gospodar pod zastavo ali je morda že na polju časti žrtvoval svoje življenje za domovino. Zatorej bi bilo umestno sedaj v prvih dneh novega leta prav posebno priporočati, da se tamkaj, kjer se redno zapisovanje dozda

ni smatralo za potrebno ali se iz kakega drugega vzroka ni izvrševalo, z začetkom novega leta zapiše v razloži posebno knjigo vsak važni dogodek gospodarstva. Nemu vedno pristavi dan in mesec.

Kakor tako često v življenju, tako je tudi v knjigovodstvu: Kjer je volja, tamkaj se bo tudi našlo sredstvo za izvršitev.

Kdaj naj naročimo seme za zelenjavo?

V drugih letih so gospodinjice, ki obdelujejo navadno naročile semena, ki jih rabijo za mladanski nasad, v februarju ali marcu, in so jih v zaželjeni količini doposlale po nekaj dneh.

To je zdaj pod vplivom vojnih dogodkov popolnoma drugače.

Mi smo v spomladu preteklega leta nasadili mnogo več kakor navadno in smo pri tem porabili večino semen, ki so nam preostala od lani, v tuzemstvu ni pridelalo posebno mnogo semen zelenjave. Zato smo navezani popolnoma na dovoze iz zaveznikega nevtralnega inozemstva in moramo biti veseli, ako kaj dobimo.

Ako naročimo seme šele v februarju ali marcu tedaj trgovini s semeni pri najbrž močnem povpraševanju po semenih ne bo več mogoče ali pa bo le zelo pogoče dobiti že morda razprodane vrste semen, imamo pričakovati močno motenje v našem obratu zelenjavo in posameznih vrst morda sploh ne moremo nasaditi, ker smo zamudili najboljši čas.

Zatorej naj naroči vsak vrtni posestnik in poljedelec, ki prideluje zelenjavo, potrebna semena zdaj, da bo imel v spomladu pravočasno semena na razpolago, ki jih bo nujno potreboval.

S svežim pogumom v novo leto!

Za doma ostale stare poljedelce in za čisto mlade za žene, deklice in otroke je bilo pretečeno leto dočnejše najtežavnejšega dela.

Na tem mestu se spominjamo tihega junaštva in katere vrle kmetice, ki je vzela v roke vajeti godarskega vodstva, katere ji je izročil mož, ki je od pod zastave in je morala premagati dovolj neprilike težav.

Tem ženam, junakinjam domače grude se najreče danes čast in zahvala sorodnikov, vendar s teh hrabrih žen bodo oznanjevali v junaških pesni še le potomci, ki se zdaj tako hrabro sobojujejo domačo zemljo, za cesarja in domovino.

Torej s svežim pogumom v novo leto, od misli; pest stiskajočih, sovražniku gledajoč v oči brez obupavanja! Če tudi se število močnih rok manjša, vendar raste v navdušenju za našo sveto pogum in moč preostalih.

Oton Brüders,
strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. Nova bitob

ob besarabski meji postala je ljutejša. Razven 10 že včeraj potčanih napadov, ki so padli vsi najranjše jutranje ure, so čete, njim naprej budimpeštov honvedska divizija, do popoldne skoraj vsako uro na raznih točhude napade sovražne premočibile. Sovražnik vsilil je tekombjev večkrat v naše strelske jarnbil je pa vedno v ročnem pod velikimi izgubami nazaj odb Ozemlje pred našimi utrdbami z ruskimi mrličji posejano. V nem prostoru posameznih batalnov našlelo se je 800 do 10 padlih. — Ostale fronte arm Pflanzler-Baltin stojijo čez dan ruskim topovskim ognjem. Tu na severni fronti vzhodne Galicso bili artiljerijski boji.